

שמאי פינסקי, ז"ל

(ליום השבעה)

לצדי דרכים, כמחפש מחסה בקיר מגן,
הלך האיש רובי ימי חייו.

פחד פנימי, שקינן עמוק בלב, היה
השושבין המלווה בן-לווי תמיד.

פחד מפני מי? ממה? מהכול, מאנשים
רעים שלא יתקעו סכין בגב, משוד

פתאום, מדרך שלא יפגע, אפילו רוח
פרצים עלולה לצאת ולהזיק. הכל מסביב

כאילו אורב לבלוע נפשו הינם. דווקא
לפתחו הוא רובצת הפתעת האסון, בידי

שמים ואדם.

חוסר כל בטחון ביש המוצק. מרידות
נפשית, אכזבה וייאוש, אלו הן חוויות

היסוד, בעטיין הכה הפחד שרשים עמוקים
בלב.

כל שבילי החיים זרועים מוקשים ושחי-
תות, וכולם שתו עליה.

תולדותיו? תולדת חיים של אינטלי-
גנט יהודי, בן דורו של "פליגלמאן". כל

השבילים והנתיבות, מהצעדים הראשונים
של תהייה וחיפוש, היבוט המצה בכתלי

הזוהר הצר בבין השמשות עד ל"דרך
האלך", שגם היא היתה על פי רוב לאלו

תהו לא דרך, הרי הם רשומים בספרות
הד"ר: "לאן", "פליגלמאן", "יצאו וזור",

"מסביב לנקודה" ה"ככלות הכל".

ההגדרה הכללית הקולפת היא זו של בר-
נר על נפשו הוא, ועל אחרים מגיבוריו

"צעיר עברי, אובר ונדכה, כפוף ושפל,
בעל לב כואב ומלא מרידות איזמה".

את בית אבא, ר' יהודה ליב חסיד נלהב,
ולבסוף גם גבאי בבית הרבי מהורנס-

טפול, הוא עוזב בבעיטה, בברירה בליקה.
כל הצצה לצדי הדרכים, עיונים בספ-

רים היצוניים נגמרו במרה, בפירוץ עול
הבית.

בסביבה שלו הוא נחשב ללמדן "עילוי",
מוסמך להוראה, "יורה יורה, ידין ידין",

אבל לבו אינו שלם עם בית אבא, בית
הרבי וכל הסביבה ההיא שלפני ארבעים

שנה. התולעת מכרסמת לאט ובבטחה.
מתכנים תכנית מפורטת של מרה, גם

נכדו של הרבי, יבוא בעקבותיה, יוצאים
ללכת ללונדון.

הנסיון אינו מצליח. העולם הזר מתנכר.
פנים זועפות לו, רק ליהודי סגולה הכביר

פנים, והנה — — — יוצאים וזוזרים.
לא הספיקו, אמנם, להביא בכליהם מה-

חדש, שקסם את הנפש, אבל הצליחו לה-

עיב את זהרו של הישן. להנמיך את ערכו
עד לזלזול. נצני הספק ואי אמון העלו

נבטים. הכלי נסדק ואין לו תקנה.

אחר כך? פרשת חיים עיפה ויגעה. מן
העיירה אמנם יצאו — אבל רחצה מעיק

בנטל כבד, אין מרגוע בחדש שאימצו. אין
שלימות בנפש. הכול הוא בבחינת "ולבי

חלל בקרבי".

אמנם היו שביבי זוגר בהשכת הדרך.
הוא מפרסם שירים ב"המעורר", ב"הש-

לוח", ב"העולם" וכו' ואלו צלילי בשורה
של עולם חדש עולה, נהייה לאהבה, לחן

וייפוי. מזמן לזמן מעלה ההשראה נעימות
של קריאות למרד. אמנם יש תקופה של

הערכה, והלב העייף מתכוון לקראת עתיד
של משורה, אבל כל אלה נשארים כשביבים

בודדים, שאינם מצטרפים לאור. אור של
כוכבים עם נפילתם.

נפשו של פינסקי מצאה בהרבה את
תיקונה בעבודת "קרן היסוד". מצד אחד

בידודי תמיד, המשהררים את האדם מאח-

ריות, הקשורה ביציבות וקבע, ומצד השני
— שינוי מעמד וסביבה. רשמים חדשים

לבקרים ועבודה בין העם למען בנין
הארץ.

הילדות הטובה הראתה דווקא בימים
אלה מה רב חסדה הצפון עמה. כל מה

שדבק בשנות לונדון, תקופת המערב, מע-

לה תלודה. אין צורך בזה. "עירת הורנסטו"

פל" וזתי נעימת היסוד לפעולה, ואבן החן
בעבודה. ברומניה מצא חוג אנשים צמאי

יהדות, שהקיף אותו בידידות והוא אף
הוא נתן מדרך שכלו השנון, מעסיסיות

השרשית שלה, מרעהו, רוח השירה המפעמת
בקרבו ללא גילוי היצוני.

שבע עמל ורוגה, בודד וגלמוד, עבר
פינסקי מתוך פחד את הגבול האחרון.

רבים הם הידידים במולדת הראשונה וה-

שניה רוסייה רומניה, שנפשם עליהם הכאב

לשמע העדרו של פינסקי. רבים וטובים

ישמרו לו חסד של ימים ושעות יפות.

שלום לעפרו על הר הזיתים.

י. ל. מויזנמאן